GOVT. BRENNEN COLLEGE
CENTRAL LIBRARY
THALASSERY

M 8469

Reg. No. : ....

Name : ....

IV Semester B.A. Degree (CCSS – Reg./Supple./Imp.)
Examination, May 2015
CORE COURSE IN SANSKRIT
4B05 SKT : Bhagavat Gita and Smriti

Time : 3 Hours Max. Weightage : 34

Instructions : *Answers should be written in **Sanskrit**.*
*In writing **Sanskrit Devanagari** script should be **used**.*

I. 1) कोष्टात् समुचितमुत्तरं निर्धार्य लिखत । **(Weightage 1 for each)** **(2×1=2)**

a) योगिनां निष्ठा केन ?
(ज्ञानयोगेन, भक्तियोगेन, कर्मयोगेन)

b) कर्मणां अनारम्भात् पुरुषः किं न अश्नुते ?
(मोक्षं, नैष्कर्म्यं, कर्मः)

c) सन्यासात् एवं पुरुषः किं न समधिगच्छति ?
(सत्यं, त्यागं, सिद्धिम्)

d) अकर्मणः का न प्रसिद्ध्येत् ?
(शरीरयात्रा, आत्मा, चेतः)

2) a) एक एव सुहृत् ____________ निधने अपि अनुयाति यः ।
(फलं, धर्मः, ज्ञानं)

b) राज्ञश्चाधिकृतो विद्वान् ____________ तां सभां विदुः ।
(राजा, नियम, ब्रह्मणः)

c) अधोनिर्दिष्टेषु कः व्यवहार स्थानं न ?
(स्तेयं, ऋणादानं, साक्षी)

d) नेत्रवक्त्र विकारैश्च गृहयते अन्तर्गतं ____________ ।
(सत्यं, मनः, स्वरूपं)

P.T.O.

II. वाक्यैनैकेन **वाक्यद्वयेन** वा **चतुर्णामुत्तरं** लिखत। (**Weightage 1 for each**) (4×1=4)

3) लोकस्तदनुवर्तते किं ?

4) श्रीकृष्णेन प्रोक्ता द्विविधा निष्ठा का ?

5) मिथ्याचार: क: उच्यते ?

6) क: विशिष्यते ?

7) श्रेयोऽहमाप्नयाम् – केन ?

8) सर्वकिल्बिषै: मुच्यन्ते – के ?

III. वाक्यैनैकेन **वाक्यद्वयेन** वा **चतुर्णामुत्तरं** लिखत। (**Weightage 1 for each**) (4×1=4)

9) एनो गच्छति कर्तारम् – कदा ?

10) ''हतास्तत्र सभासद:'' – कीदृश: सभासद: ?

11) 'तस्माद्धर्मो न हन्तव्यो' – कस्मात् ?

12) तावत् राजा अनुपालयेत् – किं ? कियत्कालम् ?

13) नृपति: धर्मस्य पदं कथम् नयेत् ?

14) हीनं तमपि निर्दिशेत् – किं ? कदा ?

IV. **श्लोकद्वयं** व्याख्यात । (**Weightage 2 for each**) (2×2=4)

15) सदृशं चेष्टते स्वस्या: प्रकृते ज्ञनिवानपि।
प्रकृतिं यान्ति भूतानि निग्रह: किं करिष्यति।।

16) प्रकृते: क्रियमाणानि गुणै: कर्माणि सदृश:।
अहंकारविमूढात्मा कर्ताहमिति मन्यते।।

17) अन्नाद्भवन्ति भूतानि पर्जन्यादन्नसम्भव:।
यज्ञाद्भवति पर्जन्यो यज्ञ: कर्मसमुद्भव:।।

18) न कर्मणामनारम्भान्नैष्कर्म्यं पुरुषोऽश्नुते।
न च सन्यसनादेव सिद्धिं समधिगच्छति।

V. **द्वौ** सप्रकरणं व्याख्यात। (**Weightage 2 for each**) (2×2=4)

19) श्रेय: परमवाप्स्यथ।

20) मुक्तसङ्ग: समाचार।

21) यो भुङ्क्ते स्तेन एव स:।

22) बलादिव नियोजित:।

VI. **श्लोकद्वयं** व्याख्यात। (**Weightage 2 for each**) (2×2=4)

23) नाध्यधीनो न वक्तव्यो दस्युर्न विकर्मकृत्।
न वृद्धो न शिशुर्नैको नान्त्यो न विकलेन्द्रिय:।।

24) अर्थेऽपव्ययमातं तु करणेन विभावितम्।
दापयेद्धनिकस्यार्थं दण्डलेशं च शक्तित:।।

25) सत्यमर्थं च सम्पश्येदात्मानमथ साक्षिणम्।
देशं रूपं च कालं च व्यवहारविधौ स्थित:।।

26) बहुत्वं परिगृह्णीयात्साक्षिद्वैधे नराधिप:
समेषु तु गुणोत्कृष्टान् गुणिद्वैधे द्विजोत्तमान्।।

VII. **द्वौ** सप्रकरणं व्याख्यात । (**Weightage 2 for each**) (2×2=4)

27) पङ्के गौरिव पश्यत:।

28) पूर्वाहनै: वै शुचि: शुचीन्

29) तान् शिष्याच्चौरदण्डेन।

30) सर्वस्याधिपतिर्हि स:।

VIII. **द्वे** उपन्यस्यत। (**Weightage 4 for each**) (2×4=8)

31) कर्म योगेन मोक्षप्राप्तिं भगवतीतारीत्या प्रतिपादयत।

अथवा

महाभारते भगवतीताया: स्थानं निरूपयत ।

32) मनुप्रणीतान् साक्षिसंबन्धिन: नियमान् प्रतिपादयत ।

अथवा

अष्टादशसु मार्गेषु निबद्धानि पृथक् पृथक् – विशदयत।